

Пословање привреде у 2024. години

Упркос бројним изазовима, привреда Републике Србије је, и током 2024. године, наставила позитиван тренд остваривши умерен раст. Главни актери привредне активности – привредна друштва су десету годину за редом пословала профитабилно, при чему су увећала финансијске капацитете и задржала финансијску стабилност.

Крајем 2024. године делатност је обављало укупно 112.670 привредних друштава која су ангажовала 1.325.497 радника. Њихови укупни приходи износе 20.086.635 милиона динара и порасли су за 5,3%, а укупни расходи 18.988.543 милиона динара и већи су за 6,0% наспрам прошлогодишњих.

Профитабилно пословање привредних друштава произилази из позитивног резултата од обављања основне делатности и оствареног пословног добитка од 1.291.982 милиона динара. Из финансијских активности евидентиран је губитак од 150.933 милиона динара, а по основу осталих активности од 42.957 милиона динара.

Привреда је 2024. годину завршила са позитивним нето резултатом у висини од 866.284 милиона динара, смањеним за 9,9% у односу на претходну годину. Укупно 68.387 привредних друштава је реализовало нето добитак вредан 1.238.176 милиона динара, док је нето губитак од 371.892 милиона динара забележило 31.069 друштава. Нето резултат није приказало укупно 13.214 друштава.

Сви сектори су исказали позитиван нето резултат, а нешто мање од четвртине добитка целе привреде остварио је сектор Г-Трговина на велико и мало..., у коме он износи 207.600 милиона динара. Значајан укупан добитак забележио је сектор С-Прерађивачка индустрија, и то у износу од 176.193 милиона динара. Висок позитиван резултат генерисао је и сектор В-Рударство, чији је добитак у нивоу од 143.734 милиона динара, док је у сектору Ф-Грађевинарство 105.339 милиона динара. У групи високопрофитабилних је и сектор Д-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација са евидентираних 24.728 милиона динара.

Посматрано са аспекта величине привредних друштава, сви сегменти привреде су пословали позитивно. Најпрофитабилнији су велики системи са укупним добитком од 439.339 милиона динара, а затим следе мала и средња друштва са 209.220 милиона динара односно 206.928 милиона динара, док је на нивоу микро друштава остварен добитак од 10.797 милиона динара.

Профитабилно пословање привреде је праћено растом финансијских капацитета и благим побољшањем финансијског положаја.

Пословна имовина је ангажована у вредности од 25.559.865 милиона динара већој за 7,9% у односу на претходну годину, док је упоредо коришћено за 6,8% више капитала, у укупном износу од 11.473.227 милиона динара. Укупан дуг привреде је повећан за 7,8% на 15.713.565 милиона динара, при чему нешто интензивнији раст бележе сопствени извори финансирања (7,9%), који износе 9.778.738 милиона динара. Последиčno, рацио сопственог капитала је повећан са 38,3% на 38,4%, док је степен укупне задужености остао непромењен – 1,61.

Највећи део финансијских капацитета привреде упослен је у сектору С-Прерађивачка индустрија, и то 21,2% или 5.418.985 милиона динара пословне имовине и 21,8% односно

2.499.288 милиона динара капитала. Значајне финансијске капацитете поседовао је и сектор G-Трговина на велико и мало..., у коме је ангажовано 16,3% пословне имовине вредне 4.160.785 милиона динара и 14,9% капитала у износу од 1.713.391 милион динара. Према вредности пословне имовине и капитала истакао се и сектор F-Грађевинарство, са 3.514.061 милион динара односно 1.240.143 милиона динара. Знатне финансијске ресурсе користио је и сектор D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација – пословну имовину од 2.410.820 милиона динара и капитал од 1.319.662 милиона динара.

Посматрано према величини привредних друштава, око половине финансијских капацитета целе привреде сконцентрисано је у великим привредним друштвима, и то 49,2% пословне имовине односно 12.571.641 милион динара и 51,3% капитала што износи 5.885.822 милиона динара.

На крају 2024. године привредна друштва су забележила укупан губитак од 4.211.522 милиона динара, за 3,0% већи од прошлогодишњег, а од тог износа 1.626.927 милиона динара се односи на губитак изнад висине капитала. С обзиром на то да је капитал интензивније растао, стопа изгубљеног капитала је опала са 31,1% на 30,1%.

Највећи део укупног губитка привреде (27,1%) кумулиран је у сектору С-Прерађивачка индустрија, где износи 1.142.495 милиона динара, а затим следе сектори G-Трговина на велико и мало... и D-Снабдевање електричном енергијом, гасом, паром и климатизација са 503.172 милиона динара односно 471.239 милиона динара.

Узимајући у обзир класификацију привредних друштава према величини, микро друштва су генерисала највећи губитак – 1.819.961 милион динара, који чини 43,2% губитка целе привреде, а затим следе велики системи са 1.339.026 милиона динара.

У 2024. години привредна друштва су пословала са позитивним нето обртним капиталом за четвртину већим од прошлогодишњег, који износи 657.386 милиона динара. Упоредо, за потпуно покриће сталне имовине и залиха недостајало им је 3.111.439 милиона динара дугорочног капитала. При томе, општи рацио ликвидности је благо повећан са 1,05 на 1,06, док је рацио текуће ликвидности остао на нивоу из претходне године од 0,69.

Највећу вредност позитивног нето обртног капитала забележио је сектор G-Трговина на велико и мало..., у коме износи 689.854 милиона динара. Висок позитиван нето обртни капитал евидентиран је и у сектору С-Прерађивачка индустрија, и то 278.448 милиона динара, док је у сектору F-Грађевинарство вредео 85.885 милиона динара. Сектор K-Финансијске делатности и делатности осигурања је, након прошлогодишњег негативног нето обртног капитала, у 2024. години забележио позитиван нето обртни капитал од 4.891 милион динара. Финансијска неравнотежа је, као и претходне године, највише била изражена у сектору М-Стручне, научне, иновационе и техничке делатности, који је евидентирао највећи износ негативног нето обртног капитала од 216.611 милиона динара.

Највише позитивног нето обртног капитала исказала су мала привредна друштва – 666.888 милиона динара, а потом средња друштва код којих је он забележен у нивоу од 557.530 милиона динара. У условима финансијске неравнотеже пословала су микро привредна друштва, са негативним нето обртним капиталом од 851.757 милиона динара.